

פרוטוקול ישיבת ועדת ביקורת מס' 1

הישיבה התקיימה בתאריך 31.3.2019, שעה 19:00 באולם הישיבות בבניין העירייה.

נוכחים :

- תאיר עיסא, יו"ר הועדה.
- חוסאם בדיר, חבר הועדה.
- חוסאם טאהא, חבר הועדה.
- מוסא אבו זאיד, חבר הועדה.
- עו"ד ואיל ראבי, יועץ משפטי.
- כיפאח עאמר, מבקר העירייה.

נעדרים :

- וסים סרסור, חבר הועדה.
- עאיד עאמר, חבר הועדה.
- רו"ח מוחמד סרסור, גזבר המועצה.

על סדר היום:

1. הרכבה, תפקידיה וסמכויותיה של הועדה לענייני ביקורת על פי חוק ודין.
2. דיון בדוח הכספי המבוקר של הרו"ח מטעם משרד הפנים ודיון בדו"ח המפורט וסיכום המלצות.

1. הרכבה, תפקידיה וסמכויותיה של הועדה לענייני ביקורת על פי חוק ודין:

יו"ר הועדה תאיר עיסא : חברים אני השתתפתי ביום עיון במפעם שוהם ליו"ר וחברי הועדות לענייני ביקורת ביום 13.3.2019, חבל שלא באתם. היה מאיר ומועיל. על כל פנים העברתי לכם עם הזימון לישיבה את החומר שהוצג באותו יום עיון לשימושכם. החומר מסביר בפשטות את תפקידנו וסמכויותינו ושיטות עבודה שלנו.

ואיל ראבי, יועץ משפטי :

תפקיד הוועדה הם לקבל, לדון ולטפל בדוחות ובנושאים הבאים :
כל דוח של מבקר המדינה ושל נציב תלונות הציבור על פעילות הרשות המקומית.
כל דוח ביקורת של משרד הפנים על הרשות המקומית.
כל דוח של מבקר הרשות המקומית.
כל דוח ביקורת אחר על הרשות שהוגש לפי כל דין.
מעקב אחר תיקון הליקויים שהעלתה הביקורת.
הוועדה תנהל פרוטוקולים מישיבותיה ותגיש סיכומים והצעות למועצת הרשות לכל הפחות אחת לשנה.

יו"ר הועדה תאיר עיסא :

חברים לידיעתכם סגן ראש עיר לא יכול לכהן כחבר בוועדה לענייני ביקורת ועל כן לאחר שמר אחמד כאמל סרסור מונה לסגן ממלא מקום של ראש העיר אינו יכול לביות חבר בוועדה, הוא מודע לזה ועל כן לא נכח היום ואינו חבר הוועדה עוד.

כיפאח עאמר, מבקר העירייה: ממשק עם מבקר הרשות המקומית
מבקר הרשות הוא עובד מן המניין לכל דבר. הוועדה אינה סוברנית לפנות למבקר בבקשה לקבלת מידע, חוות דעת משפטית או מסמכים כל שהם. (למעט אם המסמכים קשורים לדו"ח שהכין המבקר).
תפקיד המבקר הוא להכין דוחות ביקורת בהתאם לתוכנית העבודה שקבע לעצמו. התוכנית נקבעת לפי סדר עדיפויות המתבסס על סקרי סיכונים ואירועים מיוחדים ובהתחשב ב:

-נושאים שהטיל עליו ראש הרשות
-נושאים שהעלתה וועדת הביקורת (עד שני נושאים בשנה).
בנוסף תפקיד המבקר לתת התייחסותו לדוחות המופקים על ידי גורמים חיצוניים כגון מבקר מ. הפנים ומבקר המדינה. הוועדה דנה בדוחות הביקורת הללו ויכולה לזמן את המבקר בפניה לשאלות, הבהרות ולבקשות שונות.

טיפול ועדת הביקורת בדוחות מבקר הרשות
דיון בדו"ח השנתי של המבקר שמוגש לראש הרשות אחת לשנה ולא יאוחר מ- 1 באפריל שלאחר השנה המבוקרת; על ראש הרשות להגיש לוועדה ולחברי מועצת הרשות את התייחסותו תוך שלושה חודשים. הוועדה תקבל סקירה מהמבקר ותשובות לשאלותיה והיא רשאית להזמין לדיוניה נושאי משרה כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח. תשומת לב- הוועדה מקבלת את הדו"ח במקביל לראש הרשות וטרם קבלת התייחסות ראש הרשות.

בשלב הזה הדו"ח חסוי ואין לדון בו עם אף אחד מחוץ לוועדה.
זו אחריות גדולה של נבחר הציבור ובראש ובראשונה של יו"ר הוועדה לפעול כנבחר ציבור אחראי ולמרות הקושי שבכך, לא לפעול כגורם פוליטי. תוך חודשיים מקבלת התייחסות ראש הרשות על הוועדה להגיש סיכומיה והצעותיה למועצת הרשות. מליאת מועצת הרשות תדון בישיבה מיוחדת בסיכומים ובהצעות של הוועדה ותצביע על אישורם תוך חודשיים מהיום שאלו הוגשו לה.
אם ראש הרשות אינו מגיש הערותיו תוך 3 חודשים תדון הוועדה ותגיש את מסקנותיה תוך 5 חודשים ממועד קבלת הדו"ח מהמבקר. אם הוועדה אינה מגישה המלצותיה, מליאת הרשות תדון בדו"ח ובהמלצותיו תוך 7 חודשים ממועד הגשתו לראש הרשות.

2. דיון בדוח הכספי המבוקר של הר"ח מטעם משרד הפנים ודיון בדו"ח המפורט וסיכום המלצות.

כיפאח עאמר, מבקר העירייה : בהיעדר הגזבר אני אתייחס לדוחות שמגיש כל שנה ר"ח מבקר מטעם משרד הפנים עבור השנה הקודמת :
סוגי דוחות ר"ח מבקר מטעם משרד הפנים
דו"ח חצי שנתי סקור המהווה בעיקרו דו"ח כספי הכולל כעשרה עמ' ומובא לדיון במליאת המועצה ;
דו"ח כספי שנתי ודו"ח מפורט מילולי -חברות מפורטות ועמוסות פרטים הכוללות גם התייחסות לפעילות ו. הביקורת ;
דו"חות ביקורת משלימה – המחלקה לחיוב אישי אשר מוצגים לוועדה לאחר גמר הדיונים בוועדה לחיוב אישי ובסמוך לפרסומם הפומבי ;

תאיר עיסא - יו"ר : נתחיל בדיון בליקויים המופיעים בפרק ג' בדוח המפורט לשנת 2017 :

- לא קיים בעירייה חיוב בארנונה של נכס חדש ולא נעשה מעקב אחר רישום וחיוב של נכסים חדשים.
- המלצה : על ההנהלה והגזבר לפעול מיידית לתיקון ליקוי זה ולקבוע נוהל ברור בעניין ולדאוג למעקב אחר רישום וחיוב של נכסים חדשים או הרחבה של נכסים קיימים. בלי זה העירייה חשופה להפסדי הכנסות גדולים מצד אחד ויוצרת מצב לא שוויוני.
- העירייה לא מינתה מפקח על התמיכות כנדרש בסעיף 17.2 לנוהל תמיכות : העירייה בשנים האחרונות מעבירה תמיכות בהיקפים גדולים הן לאגודות ספורט והן לעמותות.
- **חוסאם בדיר** – מי אמור לפקח .
- **ואיל ראבי** : עובד עירייה מהמחלקה הרלוונטית בשיתוף עם עובד מהגזברות. המלצה : לא ייתכן שכספי ציבור אלה יהיו בלי כל פיקוח מטעם העירייה מה נעשה בכספים אלה. כמו כן עדיף שוועדת התמיכות תציין בהחלטתה למה התמיכה שאישרה מיועדת. על מנכ"ל העירייה לפעול למינוי מפקחים מבין עובדי מחלקו העירייה על כספי התמיכות ולפי סוג התמיכה וסוג הפעילות של הגוף הנתמך.
- חובות ארנונה, היטלים ומים של נבחרי ציבור ועובדי עירייה : המלצה : על מחלקת הגביה לפעול בכלים החוקיים ואמצעי אכיפה לגביית חובות אלה כמו שמתייחסים לכל תושב. לא יתכן מצב שנבחרי ועובדי עירייה אינם פורעים את חובם. לעובדים יש לנכות מהשכר במגבלות החוקיות. באשר לנבחרי ציבור אנו קוראים להם להסדיר את חובם ולגזבר לפעול בעניין זה לפי החוק.
- **חוסאם טאהא** – יש לי הערה לעיתים בגביה מעקלים ללא ששולחים התראה או שהבנאדם הגיש בקשה להנחה והתשובה מתעכבת ובכל זאת מעקלים לו . צריכים לקבוע מדיניות ברורה בעניינים אלה
- העירייה לא מינתה ועדת מל"ח וועדה לערר על קביעת ארנונה כללית .
- **תאיר עיסא** : גם במינוי הוועדות שהיה בתחילת הקדנציה לא היה מינוי לוועדות אלה .
- המלצה : למנות באופן מידי בישיבת המליאה הבאה את כל ועדות החובה שטרם מונו.
- חלק מהוועדות לא התכנסו בתדירות הקבועה בחוק .
- המלצה : על מנכ"ל העירייה לקיים ישיבה עם כל יו"רי הוועדות ולדרוש מהם לכנס את הוועדות בתדירות הנדרשת . במידה והמצב לא ישתפר על ראש העיר להפעיל את סמכותו , הועדה לענייני ביקורת רואה חשיבות רבה בפעילות הוועדות השונות במטרה לקדם את הנושאים שבתחום אחריותן .
- הדוחות הרבעוניים לא מובאים לדיון בפני מועצת העיר .
- המלצה : הועדה פונה למנכ"ל העירייה ולגזבר לקיים את חובתם ולפעול להביא את הדוחות לדיון במליאה. יש לעשות את זה בישיבה הקרובה עבור הרבעון האחרון.
- ועדת הביקורת ומועצת הרשות אינן דנות בדוחות מבקר הפנים ומבקר מטעם משרד הפנים, וכן לא מתנהל מעקב אחר תיקון הליקויים שהועלו בדוחות אלה.

המלצה : אנו כועדת ביקורת מוטל עלינו לדון בדוחות הביקורת השונים, להגיש המלצות ולעקוב אחרי תיקון הליקויים, אני מקווה שאנו נקיים את תפקידנו. כמובן אנו מצפים לשיתוף פעולה מצד ההנהלה והפקידות. כמו כן אנו נפעל מול מנכ"ל העירייה להביא את הדוחות ואת ההמלצות שלנו לדיון במועצת העיר. נקוה שנצליח לשפר את המצב בתחום זה. וזה בידינו.

- הרשות לא מינתה כמתחייב בחוק יועצת למעמד האישה המלצה : יש לקיים בהקדם את הוראות החוק בעניין זה ולמנות יועצת למעמד האישה. זה נחוץ מאוד מה גם שאין מבין חברי המועצה אפילו לא אישה אחת מה שמעלה את הצורך ליועצת למעמד האישה שתייעץ למועצת העיר והנהלה בתחום קידום מעמך ושילובן של הנשים.

תאיר עיסא, יו"ר :

- אני מבקש להעלות את נושא רישוי העסקים, ברצוננו לדעת מי מטפל בזה ומה קורה בתחום זה.

כיפאח עאמר : נושא זה הוא אחד הנושאים הקשים המתייבים טיפול בהיותו נוגע לבריאות ובטיחות הציבור, מי שאחראי על נושא זה הוא מר עארף עיסא מנהל מחלקת תברואה ומתחתיו מונה רכז רישוי עסקים מר מחמוד סרסור אשר החל לעשות סקר עסקים אך הנושא ככל הידוע לי נתקע ואינו מתקדם. יש לציין שהמדינה אישרה רפורמה אשר מקלה את הליך רישוי העסקים. מצד שני המדינה לוחצת בין היתר באמצעות משרד הפנים להסדרת נושא זה בתחומי הרשות ואף מאיימים בנקיטת צעדים נגד בעלי תפקידים. רוב מכריע של העסקים טעוני רישוי בתחומי הרשות פועלים ללא רישיון עסק. אני התייחסתי לנושא זה בהרחבה בדוחות ביקורת קודמים שלי אך אין התקדמות. בהחלט יש מקום להתערבות הועדה לקידום נושא זה.

תאיר עיסא : אני אפעל לזמן בעלי התפקידים הרלוונטיים לנושא זה לשיבת הועדה הבאה.

מוסא אבו זאיז : נושא זה הוא רגיש וסבוך. יש בעלי עסקים שחוששים מביקור של עובד עירייה ולא מבינים מה זה רישיון עסק וחוששים שזה יפגע בפרנסתם. יש לנהוג בזהירות ובהידברות ולדאוג להסברה מתאימה. ולתמוך בעסקים באמצעות הסדרות בנושא התכנון והבניה.

תאיר עיסא, יו"ר הועדה : בפניכם מונח תמצית הדוחות הכספיים לשנת 2017 מצד אחד יש לברך על כך שבשנת 2017 לא היה גירעון אך מצד שני % עומס המלוות מההכנסה עלה בשנת 2017 ל- 18.43% (במקום %14.17 ב-2016). עומס המלוות עלה בשנת 2019 ל- 29.894 מליון ₪ בעוד שבשנת 2016 עומס המלוות היה 20.516 מליון ₪.

כיפאח עאמר, מבקר העירייה : העירייה נטלה ב-2017 הלוואת פיתוח מבנק דקסיה בסכום של 9 מליון ששימשו לעבודות פיתוח תשתיות במספר תב"רים.

המלצה : הועדה ממליצה לנהוג בזהירות רבה בכל הנושא של נטילת הלוואות שלא נעמס על קופת העירייה בעתיד. כמו כן יש לדאוג לגביית היטלי כבישים וניקוז בגין הכבישים שנשללו מכספי ההלוואה.

נתון נוסף שבולט בדוח הוא גובה הגרעונות הזמניים בתב"רים אשר עומד על 13.97 מליון ₪.

כיפאח עאמר : זה מצב שנוצר כשהעירייה מתקדמת בעבודות בפרויקטים אך ההכנסות מתעכבות או בגלל בירוקרטיה ממשלתית , או בגלל שהעירייה מתמהמהת בשליחת דוחות ביצוע או שאין מעקב מספיק אחר דוחות הביצוע לאחר שנשלחו, או מגביה חסרה של היטלים וכו'. בד"כ לבסוף ההכנסות מתקבלות אך מצב זה מעמיס על התזרים של העירייה שלמעשה נאלצת לממן מימון ביניים מקופתה עד לקבל ההכנסות.

תאיר עיסא המלצה : על בעלי התפקידים במחלקות ובעיקר ההנדסה והגזברות לפעול למימוש התקציבים תוך פרק זמן סביר, להגיש דוחות ביצוע בזמן, ללחוץ במשרדי הממשלה בקידום אישור הדוחות והעברת הכספים , יש לפעול לצמצום הגרעונות הזמניים בתב"רים אשר מכבידים עכל קופת העירייה.

תאיר עיסא : נושא אחרון בולט לעין בדוח הוא חובות ארנונה בסך של 137.671 מליון ₪.

המלצה : מצד אחד יש להעמיק את הגביה , אך מצד שני יש לבדוק את החוב הזה כמה ממנו חוב אבוד , לבדוק משפטית אפשרות למתן הנחות או הגעה להסדרים עם חייבים. יש לנקות את הספרים ולטפל בחוב הזה מכל הכיוונים .

ואיל ראבי : קיימים סעיפים בפקודת העיריות והם סעיפים 338 ו- 339 אשר מאפשרים מתן הנחות עבור חובות שנים קודמות או מחיקת חובות חלקית או מלאה הכל כמובן לפי החוק והנחיות משרד הפנים בחוזרי מנכ"ל.

- **תאיר עיסא :**

מי בעד ההמלצות , מי נגד , מי נמנע.

החלטה : הוחלט פה אחד לאשר את ההמלצות ולהגישם לראש העיר ומנכ"ל העירייה .

תאיר עיסא

יו"ר הועדה .

